

Използването на джаз барабани в различните музикални стилове

Суън Жуей

В различните периоди от развитието си джазът е имал различни изразни средства и изпълнителски характеристики, но е безспорно, че всеки период се е развивал заедно с ударните инструменти. “От традиционния джаз от 20-те години на XX в. с популярния формат на уличното свирене, през импровизацията и солата на барабаниста в суинг джаза от 30-те години на XX в., до модерния джаз от 60-те години на XX в. и след това, джазът се откъсва от ограниченията на предишния формат, за да наруши ритмите на „фрий” джаза. Джаз барабанът е взел най-доброто и е отхвърлил най-лошото, прокарвайки характерен път за инструмента.”¹ Въпреки, че джаз барабаните са инструмент без определена височина на звука, свиренето на едно и също музикално произведение няколко пъти може да му придаде различен от предишния привкус. Това е така, защото на джаз барабани може да се свири с различна интензивност, с фини промени в цялостното преживяване на произведението, което дава на

¹ 刘逸. 架子鼓发展简史, 四川音乐学院, 硕士论文, 2001. Лиу И. История на развитието на барабаните, Консерватория за музика в Съчуан, магистърска дисертация, 2001 г., с.10-12.

слушателя различен сетивен ефект. Ето защо е важно да се установи произходът на музикалната култура и да се познава добре техниката на изпълнение на джаз барабаните.

1. Комплект джаз барабани

Първоначално джаз барабанът се е състоял от барабанче, голям барабан и чинел. Основната конструкция на съвременния комплект джаз барабани се състои от бас барабан, снеар барабан, два том-том барабана, Floor Tom-Tom, Hi-hat и два Crash Cymbal и Ride чинели. На комплекта джаз барабани обикновено се свири от един изпълнител, който контролира ритъма и темпото в групата, така че от него се изисква силно развито чувство за ритмичност.

2. Джаз барабани в стил суинг

“Преди появата на джаза е имало два вида музика, които могат да се нарекат предшественици на джаза – рагтайм и блус, и двете са били чернокожа музика, и двете бавно са се превърнали в джаз. Хората наричат Ню Орлиънс родното място на джаза, където се е появил най-ранният джаз, известният Луис Армстронг е бил от Ню Орлиънс.”² През този период стилът суинг става популярен като

² 钱彤. 爵士乐发展在中国, 东北师范大学, 博士论文, 2016. Цян Тонг. Развитие на джаза в Китай, Северозточен нормален университет, докторска дисертация, 2016 г., с.19-23

танцова музика и се превръща в доминираща джаз музика. Въпреки, че има различни течения в джаза, той е по-популярен до 60-те години на миналия век.

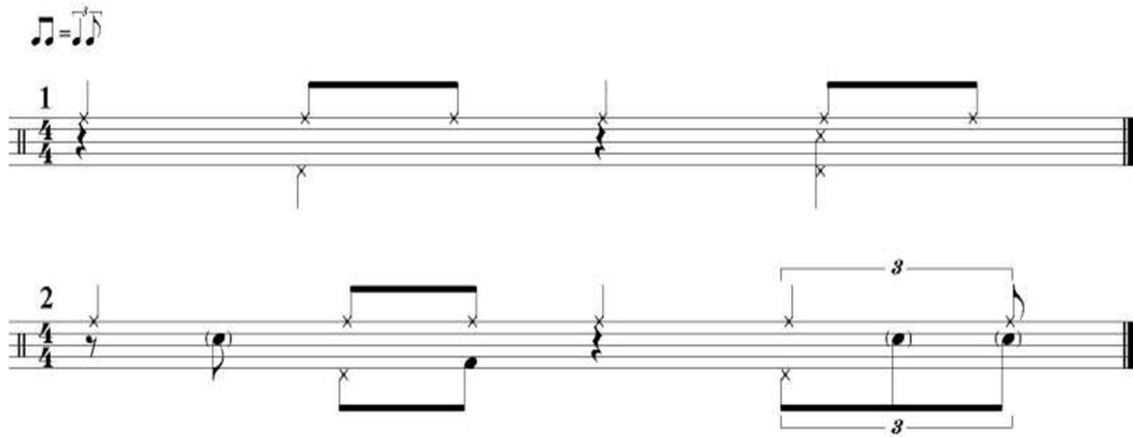
Суингът е основата на джаза и повечето хора са били привлечени от неговите мелодични ритми, а с неговото популяризиране настъпва златната ера на джаза. Ритъмът на суинга се отличава с непринуденост и свобода на движенията, което отразява желанието на хората да танцуват, когато чуят тази музика. Суинг ритъмът се характеризира с употребата на триолова пулсация от осмини ноти, при която първата и втората осмина от триоловата група са залеговани, т. е. първият удар заема две трети от продължителността на триолата. Вторият удар заема една трета от времетраенето или се възприема като последен удар на триоловата група от осмини.

Фиг.1

В съвременния нотопис нотните стойности в суинг музиката се изобразяват под формата на осминки, което улеснява четенето им.

Фиг.2

Джаз барабанистът е не само интерпретатор на нотния текст на произведението, но и интерпретатор на мелодичната линия. Бигбендът е сплотена група от музиканти и комплектът барабани има строго определена роля, като не само управлява ритмичната регулация в групата, но и ангажира слуховите сетива на слушателя. Ето защо е важно за барабаниста да реагира бързо на останалите музиканти, като поддържа ритмичната пулсация в групата и да допълва собствените си партии.

3. Комплект джаз барабани в стил валс

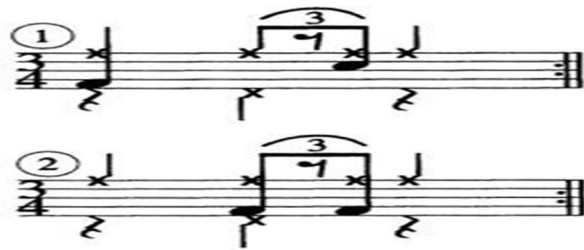
“Думата валс, появила се около 1780 г., първоначално произлиза от старонемската дума "Walzl", която означава "търкалям се", "въртя

се".³ От друга страна, 3-временният ритъм на валса е популярен в Европа отдавна, особено в Бавария, Германия и Австрия. След 1834 г. валсът се разпространява в Бостън, а след това в Ню Йорк и Филадельфия и до средата на XIX век вече е популярен в американските социални среди.

Въпреки че джаз барабаните не са инструмент с фиксирана височина на звука, те могат да се използват за изразяване на различните музикални стилове чрез своите уникални тонални ефекти. Валсът се характеризира с желанието да танцуваме, щом го чуем, просто защото акцентът в музиката изразява усещане за неконтролируемо люлеене. Джаз барабанът може да интерпретира тоновете характеристики на валса "силен, слаб, слаб", като използва свой собствен силен и характерен тон. Основният ритмичен модел на джаз валса обикновено е четвъртина нота на първо време в такт 3/4. Триола от осмини на второ метрично време и четвъртина нота или триола на трето метрично време. Третият такт оказва влияние върху първия такт в общия ритъм, така че опитният барабанист обикновено свири третия и първия такт с повече енергия, което прави цялото произведение по-ритмично и последователно.

³ 姜椿芳, 中国大百科全书, 中国大百科全书出版社, 2004, 112 页 Дзян Чунфан. Енциклопедия на Китай. Китайска издателска къща, 2004 г., с.112.

Фиг.3

4. Комплект джаз барабани в стил самба

Родното място на културата самба е Бразилия, където коренното население е създадо култура още в древността. “От края на XV до началото на XVI в. европейците започват ерата на големите пътешествия, които променят света, а в началото на XVI в. португалският мореплавател Педро Кабрал пристига в Бразилия, нарича земята "Светия кръст" и я обявява за португалска. Пристигането на европейците и африканските роби в Бразилия е съпроводено с приток на европейски и африкански култури, които постепенно се смесват с местната индианска култура, давайки началото на нова хибридна бразилска култура.”⁴ За първи път самбата е популяризирана сред чернокожите роби, дошли в Бразилия от Африка, които изпълнявали родните си ритми, пеели и танцували с тях пред скромните си жилища, използвайки различни удряци

⁴ 王昕. 爵士乐的一个世纪, 上海出版社, 2001 .Уан Син. Векът на джаза. Издателска къща Шанхай, 2001 г.

предмети, за да облекчат умората, страданието и копнежа си по родината, която е прототип на самбата. През 1889 г. Бразилия обявява своята независимост. Притокът на модерни музиканти и голям брой европейски имигранти оказва голямо влияние върху бразилската култура, а младите музиканти и танцьори експериментират и реформират традиционната самба по свой начин, като постепенно формират нов стил на модерна самба.

Самба стилът се характеризира с топъл, жизнерадостен и люлеещ се ритъм. Има богата синкопация и акцентите обикновено са на първия и третия такт. Когато свирим самба на барабани, трябва да обърнем особено внимание на тези акценти, за да постигнем усещане за свързаност на ритмичния модел.

Фиг.4

Музикалната атмосфера на самбата е несравнима с никоя друга музика, няма граници, тя е изключително темпераментна и в същото време носи на слушателя несравним ритмичен заряд с богата вариативност.

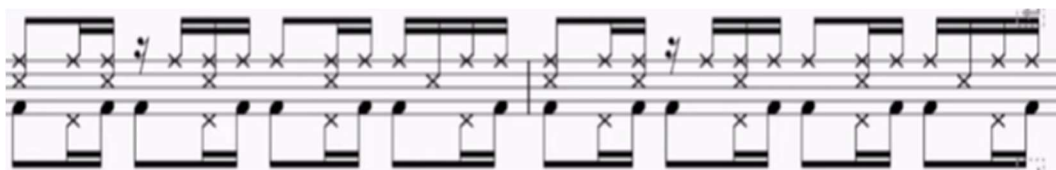
5. Джаз барабани в стил боса нова

Bossa е ритъм, а Nova означава "нов" на португалски език, като съчетанието на двете означава "нов ритъм". Ортодоксалната боса нова е латино музика, която произхожда от Бразилия и е популяризирана от много американски джаз музиканти по време на нейното популяризиране в Северна Америка. "Боса нова се различава от традиционната южноамериканска и латиноамериканска музика по това, че съчетава бразилската самба, студения джаз на САЩ и авангардните класически хармонии на Европа, като продължава някои от характеристиките на чоро и самба-канкао, но по свой собствен начин."⁵ Ритмите на Bossa Nova се базират на шестнайсетинкова пулсация, но е възможна и употребата на осмини ноти. В Bossa Nova се набляга на смяната на акцентите, които не се появяват на силно метрично време, а на слабо към силно.

Когато се свири ритъм в стил Bossa Nova, джаз барабаните трябва се комбинират със соло барабанчето и бас-барабана, като същевременно се поддържат шестнайсетинни ноти в дясната ръка върху фуса. Ритмите на стила боса нова могат да оживеят единствено чрез разбиране на динамиката и баланса, заложи в ритъма.

⁵ 王昕. 爵士乐的一个世纪, 上海出版社, 2001. Уан Син. Векът на джаза. Издателска къща Шанхай, 2001 г.

Фиг.5

6. Комплект джаз барабани в стил рок

Рок музиката, възникнала в САЩ в края на 40-те години на миналия век, става популярна в началото на 50-те години и бързо завладява света. Със своя гъвкав и дързък изказ и страстни музикални ритми за изразяване на емоции, рок музиката е обичана от повечето хора по света и формира бум през 1960 и 1970 г. “Рокендролът съчетава черната и бялата американска култура. Като основен жанр в историята на западната музика, рокендролът оказва значително влияние върху развитието на популярната музика в световен мащаб.”⁶ Рок музиката обикновено се изпълнява с китари, бас китара и барабани, пиано, електрическо пиано или синтезатор. В допълнение към основните инструменти, споменати по-горе, някои групи добавят саксофони и хармоника. В рок музиката барабанистът често използва експулсивни ритми, изградени около електрическата китара и бас китарата

В ритъма на рок музиката обикновено се използват осмини ноти,

⁶ 周晓燕. 文化视域中的中国流行音乐研究, 苏州大学, 博士论文, 2013 Джоу Сяоян. Изследване на китайската поп музика. Университет Соочоу, докторска дисертация, 2013 г., с.107-111

изсвирени на Hi Hat фуса. Линиите, изразени по този начин, са по-стабилни и подготвят почвата за ритмично изразяване на снеара и бас барабаните. Снеар барабанът обикновено се удря на второ и четвърто време, което подчертава разпознаваемия му звук и представлява силен контраст с бас барабана, който се удря на първо и трето време.

Фиг.6

7. Джаз барабани в стил пънк

Пънк музиката се заражда в средата на 70-те години и е най-оригиналната форма на рок музиката, като не е толкова фокусирана върху техниката, а е по-скоро идеологически освободена и насочена срещу основното течение. Състои се от прости и запомнящи се мелодии с много бързи ритмични модели.

Ритъмът на джаз барабаните в пънк музиката като цяло е сравнително лесен за следване, но е труден за овладяване поради бързото темпо на изпълнение. В такт 4/4 към комплекта джаз барабани се прибавя бас барабан на 1-во и 3-то време, соло

барабанчето е на 2-ро и 4-то време, в бързо темпо този ритъм прави музиката много вълнуваща.

Фиг.7

Заклучителни бележки

Като участник в популярната музика, комплектът джаз барабани изиграва много важна роля в контрола на ритъма. Барабаните имат голям принос за развитието на различни музикални стилове. Трябва да продължим да изследваме джаз музиката, за да разберем уникалните ритми на всеки музикален стил и да го изпълняваме по-добре.